

UDVIDET GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

5. april 2025
2025-2104
/askmyr

Forslag til ændring af direktiv 2006/43/EF, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 og (EU) 2024/1760 for så vidt angår visse krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering og due diligence i forbindelse med bæredygtighed, (KOM (2025) 81)

Nyt notat

1. Resume

Kommissionen har den 26. februar 2025 fremsat en forenklingspakke med fire forslag. Pakken har til hensigt at styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne ved at forenkle krav og reducere byrder i bæredygtighedsrapportering og regler for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Kommissionen foreslår at reducere antallet af virksomheder, der er omfattet af bæredygtighedsrapporteringen under CSRD. Dertil lægges der op til at reducere antallet af standarder og give Kommissionen mandat til substantielt at reducere antallet af datapunkter, som virksomhederne skal rapportere på. I due diligence-direktivet foreslår Kommissionen at forenkle direktivets krav til bl.a. omfanget af virksomhedernes due diligence-forpligtelser. I taksonomiforordningen foreslår Kommissionen at reducere antallet af virksomheder, der er omfattet af taksonomiens rapporteringskrav. Derudover foreslår Kommissionen at indføre en mulighed for, at virksomheder med en lavere omsætning frivilligt kan vælge at rapportere.

Regeringen støtter generelt forslagens formål om at reducere virksomhedernes administrative byrder. Regeringen støtter særligt, at færre virksomheder omfattes af CSRD og taksonomiforordningens rapporteringsforpligtelse og at strømline og forenkle kravene om bæredygtighedsrapportering. Forenkling skal ske uden at gå på kompromis med reglernes formål om at fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd og bidrage til den grønne omstilling både i EU og globalt.

Regeringen er åben for at forenkle kravene i due diligence-direktivet for at gøre det mindre byrdefuldt for virksomhederne, uden at det går på kompromis med direktivets formål.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har gjort forenkling af EU-lovgivningen til et af sine primære fokusområder i denne mandatperiode for at styrke EU's konkurrenceevne. Kommissionen har sat et mål om at lette byrder med 25 pct. for store virksomheder og med 35 pct. for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). I Mario Draghis rapport om Europas fremtidige konkurrenceevne fremgår også, at forenkling af EU's lovgivning og en reduktion af administrative byrder er afgørende for at fremme innovation, tiltrække investeringer og styrke Europas position i den globale økonomi. Det fokus afspejles i Kommissionens arbejdsprogram for 2025, hvor 11 ud af 18 nye lovgivningsinitiativer har forenkling som sigte.

Kommissionen fremsatte den 26. februar den første forenklingspakke med tre forslag om:

1. Udskydelse af implementeringen af reglerne om bæredygtighedsrapportering og direktivet om due diligence
2. Ændringer i visse krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering og due diligence
3. Justeringer af reglerne for EU's kulstofgrænsetilpasningsmekanisme.

Formålet med pakken er at reducere de administrative byrder for erhvervslivet, samtidig med at reglernes overordnede formål om at styrke EU's bæredygtighedsindsats fastholdes.

Dette notat behandler forslag om ændringer i visse krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering og due diligence. Forslaget lægger således op til ændring af CSRD og due diligence-direktivet og har også betydning for virkningen af taksonomiforordningen.

CSRD regulerer virksomhedernes bæredygtighedsrapportering. Due diligence-direktivet forpligter virksomheder til at udføre risikobaseret due diligence for at identificere, forebygge, standse, minimere og afhjælpe negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø i egne og deres leverandørkæder. Taksonomiforordningen er et klassificeringssystem, som fastsætter kriterier for, hvornår udvalgte økonomiske aktiviteter kan anses for miljømæssigt bæredygtige, og som bidrager til at sikre gennemsigtighed om virksomhedernes miljømæssige bæredygtighed.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 50 og 114 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag har til formål at mindske administrative byrder. Forenklingen skal ske uden at gå på kompromis med formålet med reguleringerne og de overordnede målsætninger for den grønne omstilling i EU.

CSRD

I CSRD lægges der op til at reducere antallet af omfattede virksomheder. Det betyder, at kun virksomheder og koncerner med en omsætning på over €50 mio. eller en balancesum på over €25 mio. i to på hinanden følgende regnskabsår, der samtidig har mere end 1.000 gennemsnitlige medarbejdere, skal rapportere.

Der lægges også op til at reducere i antallet af og omfanget af rapporteringsstandarderne. Det foreslås:

- At Kommissionen reviderer de nuværende rapporteringsstandarder hurtigst muligt for at skære ned på antallet af krav og fokusere på de mest relevante og målbare oplysninger. Det skal gøre reglerne lettere at forstå, bedre tilpasset anden EU-lovgivning og sikre, at virksomheder kun rapporterer om det, der er væsentligt
- At fjerne Kommissionens mulighed for at lave sektorspecifikke rapporteringsstandarder
- At indføre en ny frivillig rapporteringsstandard, som virksomheder – der ikke er omfattet af de lovpligtige krav – kan bruge, hvis de ønsker at rapportere om bæredygtighed
- At begrænse, hvilke oplysninger de omfattede virksomheder må bede deres mindre samarbejdspartnere (med under 1.000 ansatte) om
- At præcisere omfanget af revisorerklæring om bæredygtighedsrapportering.

Due diligence-direktivet

Kommissionen foreslår, at due diligence-forpligtelsen som hovedregel begrænses til direkte forretningspartnere. Det vil betyde, at virksomheder ikke skal forholde sig proaktivt til negative indvirkninger i hele aktivitetskæden, men som udgangspunkt kun til første led. For resterende led skal virksomhed kun reagere, hvis den bliver bekendt troværdige oplysninger om negative indvirkninger, og herefter gælder de fulde due diligence-krav.

Der lægges også op til at forenkle flere dele af forslaget. Det foreslås:

- At virksomheder skal vurdere deres due diligence-foranstaltninger minimum hvert femte år i stedet for hvert år
- At fjerne fælles EU-krav om civilretligt erstatningsansvar og i stedet overlade spørgsmålet til national ret
- At fjerne krav om at virksomheder skal gennemføre deres omstillingsplan for klima. Det erstattes med krav om, at planen skal indeholde en beskrivelse af gennemførelsestiltag.
- At fjerne krav om at afbryde forretningsforbindelser i visse tilfælde

- At begrænse krav om inddragelse af interessenter, så det kun gælder relevante parter ift. at identificere og håndtere negative påvirkninger
- At begrænse, hvad omfattede virksomheder kan bede forretningspartnere med under 500 ansatte om, når negative indvirkninger skal kortlægges.

Taksonomiforordningen

Antallet af omfattede virksomheder foreslås reduceret, så det kun er store virksomheder med mere end 1.000 medarbejdere og en omsætning over 450 mio. euro, der skal rapportere efter EU-taksonomien. Virksomheder under denne tærskel kan vælge frivilligt at rapportere efter taksonomiforordningen. Forslaget giver virksomheder, der frivilligt rapporterer, mulighed for at gøre det i en forenklet form, herunder ved at undlade at rapportere om driftsudgifter. Kommissionen foreslår også at gøre det muligt at rapportere om delvis overensstemmelse med EU-taksonomien ved kun at opfylde visse kriterier med henblik på at øge disse virksomheders muligheder for at tiltrække finansiering til grøn omstilling af aktiviteterne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at CSRD allerede regulerer oplysninger om bæredygtighed i EU. Væsentlige forskelle i krav til rapportering på tværs af medlemsstater vil medføre øgede omkostninger og kompleksitet for virksomheder, der opererer på tværs af landegrænser. Det samme gør sig gældende for taksonomiforordningen.

Kommissionen anfører desuden, at due diligence-direktivet sikrer lige vilkår på tværs af EU ved at harmonisere regler om due diligence på en baggrund af forskellige nationale regelsæt. Formålet om strømlining af krav kan ikke opnås af medlemsstater alene.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering. De oprindelige retsakter blev vurderet til at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det er derfor regeringens vurdering, at nærværende forslag også er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

CSRD er implementeret i dansk ret med lov nr. 480 af 22. maj 2024 om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og forskellige andre love. Loven trådte i kraft den 1. juni 2024.

Due diligence-direktivet trådte i kraft den 26. juli 2024 og er endnu ikke implementeret i Danmark. Der er i øjeblikket ikke andre lovkrav til danske virksomheder om at udføre due diligence.

Taksonomiforordningen har fundet anvendelse siden 1. januar 2022. Den er suppleret af flere delegerede forordninger, som præciserer, hvilke oplysninger virksomhederne skal give. Forordningen finder direkte anvendelse i Danmark og er derfor ikke implementeret i dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil som udgangspunkt medføre behov for tilpasning af årsregnskabsloven og revisorloven og for så vidt angår de finansielle virksomheder i lov om finansiel virksomhed, fondsmæglerloven og lov om forsikringsvirksomhed. Der kan også være behov for at ændre i Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget er fremlagt uden en konsekvensanalyse, da Kommissionen finder, at det kræver hurtig handling at forbedre EU's konkurrenceevne.

CSRD og taksonomiforordningen

Kommissionen estimerer, at forslaget vil reducere rapporteringspligtige virksomheder under CSRD med i omegnen af 80 pct. Reduktionen i taksonomiforpligtede virksomheder vurderes at reducere danske rapporteringspligtige virksomheder fra ca. 2.200 til ca. 150 virksomheder svarende til en reduktion på ca. 93 pct.

Ved implementeringen af CSRD blev de administrative konsekvenser for CSRD for danske virksomheder beregnet i en AMVAB-måling til ca. 6 mia. kr. i omstillingsomkostninger og ca. 5,1 mia. kr. i løbende administrative byrder¹. De administrative konsekvenser ved taksonomirapporteringen for danske virksomheder blev beregnet til ca. 4,8 mia. kr. i omstillingsomkostninger og ca. 2,5 mia. kr. i løbende administrative byrder².

Hvis Kommissionens estimat om en 80 pct. reduktion af antal rapporterende virksomheder i Danmark for CSRD lægges til grund, vil det medføre en reduktion i løbende administrative byrder på ca. 4 mia. kr. For omstillingsomkostninger vil det føre til en reduktion på ca. 4,8 mia. kr.

Hvis det lægges til grund, at ændringer i taksonomirapportering vil reducere antallet af rapporterende virksomheder i Danmark med 93 %, vil det medføre en reduktion i løbende administrative byrder på ca. 2,3 mia. kr. til ca. 0,2 mia. kr. Samtidig vil det føre til en reduktion i omstillingsomkostninger på ca. 4,4 mia. kr. til ca. 0,3 mia. kr.

¹ <https://erhvervsstyrelsen.dk/amvab-maaling-direktiv-om-virksomhedernes-baeredygtighedsrapportering-csrd-samt-krav-til-revisorer>

² https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2024-03/AMVAB-Taksonomiforordningen-artikel8-032024_WA.pdf

For estimer af reduktioner i omstillingsomkostninger bemærkes det, at en række virksomheder allerede har afholdt omstillingsomkostninger, idet de har rapporteret for regnskabsåret 2024 eller er gået i gang med at forbedre deres rapportering for første gang for regnskabsåret 2025. Disse reduktioner er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

Skønnene for erhvervsøkonomiske konsekvenser for danske virksomheder forudsætter, at den gennemsnitlige omkostningsreduktion pr. virksomheder er ens. Det afspejler ikke de forskellige typer af virksomheders omkostninger, som varierer med størrelse og aktiviteter, og som den oprindelige AMVAB-måling reflekterer.

Skønnene indeholder ikke de forventede byrdereduktioner forbundet med reduktion og forenkling af de efterfølgende standarder.

Forslaget kan medføre konsekvenser for den finansielle sektor, da den tilgængelige bæredygtighedsrapportering, som den finansielle sektor anvender til at leve op til krav i anden regulering, reduceres. De konsekvenser kan i et vist omfang begrænses ved at konsekvensrette krav til finansielle virksomheder i anden lovgivning.

Due diligence-direktivet

Kommissionen estimerer, at begrænsningen af due diligence-forpligtelsen til direkte leverandører vil halvere de samlede byrder for omfattede virksomheder. Samtidig estimeres det, at de årlige omkostninger reduceres med 60 pct. som følge af, at overvågningen kun bliver obligatorisk hvert femte år frem for hvert år. Samlet set forventer Kommissionen, at de to ændringer kan reducere de årlige omkostninger med 80 pct. og engangsomkostninger med 52 pct. for de omfattede virksomheder. Ligeledes vurderes ændringerne at lette afledte byrder for SMV'er betydeligt, men Kommissionen har ikke lavet et estimat.

Der er endnu ikke foretaget en vurdering af de administrative omkostninger ved det nuværende due diligence-direktiv for danske virksomheder, men det estimeres foreløbigt og med væsentlig usikkerhed, at omstillingsomkostninger for Danmark vil ligge i størrelsesordenen 7,5-20 mio. kr., med efterfølgende årlige omkostninger på 54-140 mio. kr. Det skøn beror på en anden metode og andre antagelser end Kommissionens estimer.

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Det er uafklaret om forslaget medfører samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. I det omfang, at dette forslag medfører statsfinansielle konsekvenser, afholdes de inden for egen ramme.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget vil ikke medføre en entydig negativ eller positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark. På den ene side reduceres mængden af tilgængelig bæredygtighedsdata, men på den anden side ventes sammenligneligheden og gennemsigtigheden af denne data at blive øget.

Reduktion i omfattede virksomheder og datapunkter indebærer risiko for, at den tilgængelige information om virksomheders påvirkning af klima, natur og miljø kan blive mere begrænset og mindre detaljeret. Der er således risiko for, at både virksomhedernes ansvarlighed og incitamentet til at investere i bæredygtige løsninger svækkes.

Modsat rummer forslaget potentiale for at styrke kvaliteten og anvendeligheden af de data, der rent faktisk rapporteres. Ved at strømline kravene og målrette dem mod de oplysninger, som investorer og finansielle aktører efterspørger, kan rapporteringen blive mere fokuseret, sammenlignelig og gennemsigtig. Dette øger dataværdien for kapitalmarkedet og kan styrke effektiviteten af grønne investeringer. Samtidig vil forenklingen mindske de administrative byrder, hvilket kan frigøre ressourcer hos virksomhederne. Dermed kan forslaget bidrage til en mere målrettet og investeringsfremmende bæredygtighedsindsats.

Endvidere kan forenkling af virksomheders due diligence-forpligtelse have negative konsekvenser for menneskerettigheder og miljø, primært uden for EU, idet virksomhederne kun som hovedregel skal udføre due diligence for deres direkte forretningspartnere.

8. Høring

Forslaget har været i høring hos medlemmerne af EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål og EU-specialudvalget for den finansielle sektor. Der er indkommet høringssvar fra: 92-gruppen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Mode & Textil, Danske Rederier, FH, Forsikring & Pension, Finans Danmark, Finansforbundet, Fonden Dansk Standard, Forbrugerrådet Tænk, FSR – danske revisorer, GRAKOM, HORESTA, Institut for Menneskerettigheder, Landbrug & Fødevarer, Lederne, Mellempfolkeligt Samvirke, Novo Nordisk, SMVdanmark, tdc net, TEKNIQ og Vestas.

92-gruppen opfordrer regeringen til at bidrage til at sikre, at ændringsforslagene vedrørende CSDDD undlades i Omnibus-processen og anfører at enhver diskussion af CSDDD bør være strengt begrænset til vejledning. Med hensyn til CSRD bør man ifølge 92-gruppen sænke tærsklerne for, hvilke virksomheder, der omfattes af direktivet ift. det præsenterede Omnibus-forslag og sikre en passende standard gældende for store til mellemstore virksomheders rapportering. 92-gruppen anfører videre, at der også eksisterer praksisser, som ikke er bæredygtig i virksomheder med færre end 1000 an-

satte, og at VSME-standarderne ikke er tilstrækkelig. 92-gruppen finder, at revisionen af standarderne vil have betydelig negativ effekt på indblikket i sociale risici, hvis revisionen prioriterer kvantitative datapunkter frem for narrativ tekst. Det vil også være et tilbageskridt for gennemsigtigheden, hvis sektorstandarderne afskaffes.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) støtter fuldt ud Kommissionens hensigter med Omnibus I-pakken. DA bakker således op om ændringerne i omfanget af virksomheder, der berøres, ligesom DA støtter at sætte implementering og ikrafttrædelse på pause og benytte den kommende tid til, hurtigst muligt at reducere, harmonisere og forenkle rapporteringskravene mest muligt. I særdeleshed vil DA opfordre til at fokusere indsatsen på horisontale rapporteringskrav, der går på tværs af brancher og virksomhedsstørrelser, da den største gevinst kan hentes her.

Dansk Erhverv støtter de politiske ambitioner om reduktion af de administrative byrder i Omnibusforslaget. Dansk Erhverv støtter EU-harmonisering af virksomheders bæredygtighedsrapportering og støtter også formålet med CSRD, og at investeringer skal understøtte bæredygtig omstilling. Dansk Erhverv anfører, at det er afgørende, at man i det fremtidige arbejde med de tre regelsæt får ramt den rigtige balance, som på den ene side handler om at sikre administrative lettelser og på den anden side sikre fokuserede og valide ESG-data og dermed understøtte virksomheders arbejde med bæredygtig omstilling. Ifølge Dansk Erhverv er der behov for at sikre, at den finansielle lovgivning bliver bragt i overensstemmelse med fremtidige ændringer i CSRD, CSDDD og taksonomiforordningen. Derudover bør reguleringen fortsat bidrage til ansvarlig virksomhedsadfærd og øget transparens samtidig med, at lovgivningen bliver praktisk gennemførlig. Dansk Erhverv støtter forslaget relateret til CSDDD, samtidig med at det er vigtigt, at virksomheder foretager de nødvendige due diligence-foranstaltninger i tilfælde af begrundet mistanke om væsentlige risici i aktivitetskæden.

Dansk Industri (DI) støtter fuldt ud op om EU-Kommissionens Omnibus forslag og ambitionerne omkring lettelse af de administrative byrder. DI finder, at rapporteringen om bæredygtighed har nået et omfang og en kompleksitet, der er kommet helt ud af kontrol og – på trods af de gode intentioner – trækker ressourcer og kræfter ud af den bæredygtige omstilling. DI fremfører, at EU og Danmark står i en alvorlig situation, hvor vi skal bruge vores ressourcer og kræfter klogt. DI mener, at vi kan reducere rapporteringskravene uden at gå på kompromis med den grønne omstilling. DI mener, at reduktionen i kravene er nødvendig for at holde momentum og igen fokusere på at skabe værdi gennem reel bæredygtig omstilling, med færrest mulige administrative byrder.

DI anfører i relation til CSDDD, at forslagene indeholdt i omnibusforslaget er gode eksempler på en mere målrettet lovregulering, der i højere grad fokuserer på at opnå direktivets formål uden unødvendige eller disproportionale byrder for virksomhederne. Dog finder DI dele af forslaget til artikel 8 relateret til begrænsning af due diligence-forpligtelserne til direkte forretningspartnere uklart og potentielt i modstrid med formålet om byrdereduktion.

Dansk Metal anfører, at de støtter regeringens forhandlingsoplæg om at reducere de administrative byrder for virksomhederne og skabe en mere enkel og digitaliseret proces for bæredygtighedsrapportering. Dansk Metal er enige i, at det nuværende system er blevet for komplekst og risikerer at aflede ressourcer fra den egentlige grønne omstilling i industrien til bl.a. udarbejdelse af nye revisorerklæringer. Dansk Metal anfører, at færre virksomheder bør omfattes, men med et mere effektivt system. Dansk Metal bakker op om digitalisering og automatisering af rapporteringen og forenkling af kravene, så der fokuseres på de mest relevante data og mindre administrative byrder for industrien, så virksomhederne kan bruge ressourcer på reel grøn omstilling frem for bureaukrati.

Dansk Mode & Textil støtter behovet for forenkling af lovgivning for at reducere administrative byrder. Dansk Mode & Textil mener, at Omnibus bør sikre realiserbarhed, harmonisering af rapporteringskrav samt tilstrækkelig implementeringstid og vejledning. Dansk Mode & Textil støtter udskydelse af CSRD-rapportering, men kritiserer den sene timing. Dansk Mode & Textil finder, at ESRS-datakrav bør forenkles, standardiseres og integreres bedre med eksisterende systemer for at mindske kompleksitet. Endvidere finder de, at fleksibilitet i rapporteringskrav bør sikre større strategisk værdi og at en ensartet tilgang til værdikædedata via VSME er nødvendig for at undgå fragmenterede krav og sikre proportionalitet for SMV'er. Desuden anfører Dansk Mode & Textil at harmonisering mellem CSRD, CSDDD og Taksonomiforordningen er afgørende for en sammenhængende regulering og for at undgå dobbeltrapportering og at due diligence-forpligtelser bør præciseres, særligt for indirekte forretningspartnere.

Dansk Mode og Tekstil anfører ift. CSDDD, at det i relation til begrænsning af due diligence-forpligtelser til som udgangspunkt direkte forretningspartnere fremstår uklart, hvad begrebet "plausible information" indebærer. Derudover anfører Dansk Mode og Tekstil, at forslaget om "contractual cascading" fremstår uklart.

Danske Rederier byder EU-Kommissionens initiativ om forenkling og reduktion af byrder og regler velkommen. Danske Rederier finder det glædeligt, at man fra EU's side nu vil give virksomheder en håndsrækning i forhold til administrative byrder. Danske Rederier deler Draghi-rapportens bekymring om, at hvis omkostningstunge rapporteringskrav ikke fjernes,

vil det yderligere svække den europæiske konkurrenceevne. Bæredygtighedsrapporteringsdirektivet (CSRD) er allerede i kraft i Danmark, så Danske Rederier mener, at der er behov for hurtig handling i forhold til omfattede virksomheder, så der ikke skabes en konkurrencefordel i forhold til de lande, som ikke har implementeret rettidigt. Danske Rederier støtter de størst mulige byrdelettelser, samtidig med at den grønne omstilling fastholdes som en prioritet

Danske Rederier støtter desuden forslaget til CSDDD om at afgrænse due diligence-forpligtelsen til som udgangspunkt direkte forretningspartnere.

Fagbevægelsens Hovedorganisation fremfører: ”Kommissionsformanden har lovet, at regelforenklingsdagsordenen ikke ville ske på bekostning af lønmodtagerrettigheder. Dette forslag indebærer dog risici for lønmodtagerbeskyttelsen og sikringen af denne på mange områder. Reel regelforenklning, simplificering og strømlining kan have en positiv effekt på opnåelse af formålsbestemmelse og optimering af håndhævelsen, men fremlagte forslag bidrager derimod til decideret risikabel deregulering af vedtagen lovgivnings målrettede beskyttelse. Dette er ikke acceptabelt. Fx bør virksomhedernes civilretlige ansvar eller pligt til at bryde samarbejdet med eksempelvis menneskeretskrænkende virksomheder ikke fjernes. Hverken reguleringsanvendelsesområde, eller hvem de skal indhente informationer fra i værdikæderne bør ændres så vidtgående som det er forslået. Dette vil negativt påvirke alle lønmodtagerrettigheder og -beskyttelse i reguleringen. FH finder det af stor vigtighed at kravet om underretning og høring af arbejdstagerrepræsentanter i medfør af artikel 19a, stk. 5, og artikel 29a, stk. 6 i CSRD, bevares. FH er imod, at CSRD får samme anvendelsesområde som CSDDD og herunder grænsen på 1000 medarbejdere. Derudover finder FH det kritisk, at regeringen før disse høringer allerede har sendt deres positionspapir til Kommissionen og til Rådet. FH finder en udskydelse af lovgivningens ikraftsættelse bekymrende. ”

Forsikring & Pension (F&P) støtter intentionerne bag EU's bæredygtighedsregulering. F&P mener, at for at forbedre den europæiske konkurrenceevne bør reguleringen dog reduceres og fokuseres væsentligt. Derfor bakker F&P op om Omnibus-udspillet. F&P mener, at rapporteringsbyrden efter CSRD bør reduceres betydeligt, så virksomhederne kan fokusere rapporteringsindsatsen på det absolut væsentligste. De finder, at der fra dansk side bør arbejdes for en meget hurtig vedtagelse af stop-the-clock-direktivet. F&P anfører, at virksomheder, der skal rapportere første gang i 2026, har brug for hurtig afklaring. Helt centralt bør infrastrukturen i den samlede bæredygtighedsregulering opretholdes. De rettelser, som Omnibus-udspillet giver anledning til i anden regulering (fx SFDR og Solvens II), mener F&P bør gennemføres hurtigt.

Forsikring & Pension støtter i relation til CSDDD begrænsningen af due diligence-forpligtelsen til som udgangspunkt direkte forretningspartnere. Dog anfører Forsikring & Pension i tillæg hertil, at due diligence-forpligtelsen bør begrænses til udelukkende at gælde for kritiske leverandører, defineret ud fra blandt andet geografisk placering og sektorspecifikke risici.

Finans Danmark ser overordnet positivt på Kommissionens omnibuspakke I vedr. CSRD, CSDDD og taksonomien. De opfordrer til en hurtig vedtagelse af ”stop the clock” forslaget mhp. at skabe klarhed for omfattede virksomheder. Finans Danmark bakker op om ”ændringsdirektivet”, men påpeger vigtigheden i at der tages højde for de konsekvenser, som den lavere datatilgængelighed vil få for finanssektorens rapportering og investeringsstrategier mm, i den finansielle lovgivning. Finans Danmark anfører, at det omfatter konsekvensrettelse af krav til finansielle virksomheder fra SFDR, MiFID II, CRR, CRD og ikke mindst værdikæderapportering i CSRD. De mener, at de ændrede scopes på taksonomi og CSRD stiller store krav til de tekniske justeringer af ESRS-standarder og delegerede retsakter.

Finans Danmark anfører vedrørende EU-taksonomien, at det fra et investeringsperspektiv vil blive endnu vanskeligere at bruge taksonominøgletal i udarbejdelsen af investeringsprodukter og -beslutninger, og at det helt konkret vil medføre behov for opdatering af prospekterne til de investeringsprodukter, der indeholder en minimumsandel af taksonomi alignede investeringer. Finans Danmark bemærker desuden, at udsigten til mindre taksonomidata derfor også vil betyde, at finansielle virksomheder i endnu højere grad vil være afhængige af estimater fra dataleverandører, som opererer med forskellige definitioner og metoder med den usikkerhed og de risici, det giver.

Finans Danmark støtter ændringsforslagene til CSDDD.

Finansforbundet støtter en markant forenkling af bæredygtighedsrapporteringskravene (ESRS). Finansforbundet ønsker at bevare anvendelsesområdet i CSRD (antallet af omfattede virksomheder), men støtter en udskydelse af bølge 2 og 3 efter de nuværende tærskelværdier, så mindre virksomheder får længere tid til at omstille sig i kombination med, at alle får færre rapporteringskrav. De finder, at der hermed undgås spildte investeringer i ESG-rapportering for de virksomheder, der ikke længere vil være omfattet ifølge Kommissionens forslag. Finansforbundet opfordrer til en åben og demokratisk regelforenklingsproces (ESRS), og modsætter sig brugen af delegerede retsakter. De understreger, at regelforenkling ikke må ske på bekostning af lønmodtagerbeskyttelse, social dialog og høring af medarbejderrepræsentanter.

Fonden Dansk Standard, herunder Miljømærkning Danmark og Dansk Standard fremfører, at Miljømærkning Danmark finder det vigtigt, at virksomheder kun skal rapportere og dokumentere bæredygtighedsdata én gang. Derfor foreslår Miljømærkning Danmark, at virksomheder med et officielt anerkendt Type 1-miljømærke kan anvende deres certificering som overensstemmelsesdokumentation ift. Omnibussens ændrede forslag til EU-taksonomien og CSRD. Videre fremhæver Dansk Standard muligheden for at benytte allerede eksisterende etablerede standarder og det mulige samspil mellem disse og europæiske standarder for bæredygtighed (ESRS). De standarder, der allerede benyttes af virksomhederne, bør spille en rolle i bæredygtighedsrapporteringen, for at undgå at duplikere arbejde, øge effektiviteten og mindske de administrative byrder for virksomhederne.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at de anerkender arbejdet om at forbedre EU's konkurrenceevne i den globale økonomi, herunder regelforenkling for at skabe mere velfungerende markeder, der understøtter innovation, konkurrence og produktivitet, men dette bør dog ske uden at gå på kompromis med forbrugerbeskyttelsen. Forbrugerrådet Tænk peger på følgende positive elementer i simplificeringspakken: Forenkling og reduktion af unødvendige byrder og frivillige standarder for mindre virksomheder (VSME). Forbrugerrådet Tænk er heroverfor bekymret for udskydelse af tidsfrister for CSRD-rapporteringen, forslaget om reduktion antallet af virksomheder omfattet af CSRD, forenkling af ESRS og fjernelse af sektorstandarder. I relation til CSDDD er Forbrugerrådet Tænk kritisk over for begrænsning af due diligence-forpligtelser til som udgangspunkt direkte forretningspartnere. Derudover stiller Forbrugerrådet Tænk sig kritisk over for minimumsloftet for bøder samt det fælleseuropæiske civile ansvar.

FSR – danske revisorer finder, at stabil, forudsigelig, klar og i praksis brugbar regulering bidrager til effektive rapporteringsprocesser og optimale erklæringsaktiviteter. FSR appellerer til et snarligt og i længden holdbart udfald af omnibus-pakken. FSR mener, at det er vigtigt at finde en balance mellem omkostninger og udbytte af reguleringen. De mener, at CSRD skal styrke synligheden af sammenhængen mellem forretningsmodel, strategi, bæredygtighedsforhold og finansielle forhold. Desuden anfører de, at brugbarheden af standardiserede oplysninger er størst på kvantitative data, mens principbaserede tekstkrav kan forøge nytteværdien af rapporteringen. FSR anser derfor målet om forenkling af rapporteringsstandarder med fastholdelse af de overordnede krav i CSRD som en positiv retning frem mod den rette balance. De mener, at det er vigtigt, at en erklæringsvejledning ikke vil kunne skabe tvivl om revisors konklusion i erklæringen og grundlaget herfor. FSR i relation til CSDDD finder det væsentligt, at der foretages en vurdering af behovet for yderligere totalharmonisering af direktivet.

GRAKOM hilser Omnibus-simplificeringspakken velkommen og støtter målet om at reducere de administrative byrder for særlig SMV'er samtidig med at klima- og bæredygtighedsmål fastholdes. De støtter specifikt forslag om at strømline og forenkle rapporteringskravene for at forhindre, at SMV'er bliver overvældet af kravene fra deres mange kunder. Derudover finder GRAKOM, at Omnibus-pakken bør udvides til yderligere lovgivninger især EUDR, hvor det eks. bør være tilstrækkeligt med due diligence-erklæringer fra den virksomhed, der først importerede de relevante råmaterialer eller produkter til EU. Endelig opfordrer GRAKOM til forenkling af Green Claims direktivet, hvor omstændelige procedurer for kommunikation af miljøpåstande kan afholde virksomheder fra at forpligte sig til bæredygtighed.

HORESTA hilser EU-kommissionens initiativ meget velkommen. De finder, at der især er behov for en forsimples af bæredygtighedsrapporteringen, som betyder reel lettelse af de administrative byrder. HORESTA tilslutter sig, at grænsen for hvilke virksomheder, som er omfattet af CSRD, bør hæves jævnt før forslaget, omfanget af rapporteringspunkter bør sænkes og deadline for de virksomheder, som skal rapportere, bør udskydes med 2 år. ESG-arbejdet går ikke i stå med forsimples. Tværtimod kan HORESTA konstatere, at virksomhederne nu kan nå og prioritere at bruge deres ressourcer på at implementere og gennemføre deres ESG mål i stedet for at hyre dyre konsulenter ind til at gennemføre en kompliceret og omfattende rapportering med alt for kort tidsfrist.

Institut for Menneskerettigheder betragter overordnet Kommissionens forslag som en betydelig afvigelse fra både international konsensus omkring menneskerettigheder og erhverv samt EU's hidtidige målsætninger og ambition på bæredygtighedsområdet. Instituttet vurderer, at de foreslåede ændringer vil gøre reglerne mindre frem for mere kompatible med de internationale standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd til ulempe for både virksomheder og rettighedshavere. For så vidt angår CSDDD vurderer instituttet, at særligt den foreslåede indskrænkelse af due diligence-forpligtelsen til direkte forretningspartnere samt ændringerne omkring det civile retlige ansvar vil medføre tilbageskridt i de omfattede virksomheders due diligence praksis og forringe direktivets bæredygtighedseffekt signifikant uden nødvendigvis at bidrage med byrdereduktion. For så vidt angår CSRD vurderer instituttet, at særligt den massive reduktion af dækkede virksomheder og den tiltænkte brug af den frivillige rapporteringsstandard for små og mellemstore virksomheder (VSME) vil underminere reglernes evne til at resultere i bredt tilgængeligt robust data på bæredygtighedsområdet, og dermed direktivets oprindelige målsætning.

Landbrug & Fødevarer er generelt meget positive over for indholdet af simplificeringspakken vedr. bæredygtighedsrapportering med forslag om at

reducere i administrative byrder i CSRD, CSDDD og EU's taksonomiforordning. Landbrug & Fødevarer finder, at det er meget væsentligt for reduktionen i rapporteringsbyrder, at der indføres krav om mindst 1000 ansatte for at være omfattet af CSRD. Derudover er det væsentligt for Landbrug & Fødevarer, at der også bliver reelle og hurtige reduktioner i rapportering for de virksomheder, som fortsat er omfattet. De finder, at det er positivt, at forslaget vil begrænse, at de store virksomheders bæredygtighedsrapportering afføder store rapporteringsbyrder hos virksomheder i deres værdikæde både for CSRD og CSDDD. Men Landbrug & Fødevarer er bekymret for, at simplificeringsfordelene i CSDDD delvist rulles tilbage ved, at indirekte forretningsforbindelser fortsat skal omfattes fsva. 'plausible information' om negative effekter hos dem.

Lederne støtter Kommissionens ønske om at forenkle reglerne for europæiske virksomheder for at styrke deres konkurrenceevne, men understreger, at forenklingen skal skabe værdi for både virksomheder, natur og samfund. Lederne fremfører, at mange danske ledere oplever, at CSRD er for tidskrævende og ikke tilstrækkeligt understøtter den bæredygtige omstilling. Lederne mener, at direktivet i højere grad bør fungere som et strategisk ledelsesværktøj, der skaber transparens for investorer og styrker mulighederne for omstilling. Lederne har ingen indvendinger mod en udskydelse af bæredygtighedsrapporteringen, men efterlyser hurtig afklaring for at undgå usikkerhed. Endelig mener Lederne, at virksomheder, der allerede har investeret i efterlevelse af CSRD, samtidig ikke bør stilles dårligere af de kommende ændringer.

Mellemfolkeligt Samvirke (MS) anerkender, at der er behov for at simplificere, strømline og gøre reguleringen mere smidig. MS mener dog, at det fremsatte forslag går langt ud over den oprindelige intention om at "simplificere, men ikke deregulere", og ønsker at påpege, at det fremsatte forslag risikerer at underminere danske virksomheders konkurrencedygtighed på mellem- og længere sigt. MS ønsker i at gøre opmærksom på, at Omnibusforslaget anlægger et ensidigt og ufuldstændigt perspektiv på bæredygtighedsregulering, som overser en række fordele ved rapporteringen, og desuden undervurderer en række ulemper for virksomhederne, ved at tilbagerulle vedtaget lovgivning. MS opfordrer på denne baggrund den danske regering til at indtage en mere nuanceret position i de kommende forhandlinger, end regeringens indspil til Kommissionen, forud for forslagens lancering, lagde op til. En mere nuanceret tilgang bør have større fokus på at der skal udarbejdes vejledning og hjælp til virksomheder med at håndtere rapporteringskrav mv., fremfor at udskyde og udtynde den vedtagne lovgivning. Det bemærkes desuden, at MS i relation til CSDDD anfører, at begrænsningen af due diligence-forpligtelsen til som udgangspunkt direkte forretningspartnere underminerer pointen med CSDDD, da de negative indvirkninger ofte finder sted længere ude i leverandørkæden.

Novo Nordisk påpeger, at der er behov for forenkling af reglerne om bæredygtighedsrapportering med fokus på at minimere oplysningskrav, der vedrører procesbeskrivelser og lignende oplysningskrav fx detaljerede krav til offentliggørelse af indhold i politikker, der allerede er offentligt tilgængelige. Novo Nordisk anfører videre, at det nuværende Omnibus-forslag imidlertid risikerer at underminere såvel ambitionerne på bæredygtighedsområdet og målet om at forbedre europæiske konkurrenceevne. Forslaget skaber en høj grad af usikkerhed, fjerner kravet om værdikædeansvar og rejser bekymring ift. konkurrenceevnen, idet de største europæiske virksomheder er ene om at skulle bæredygtighedsrapportere.

SMVdanmark bakker op om Kommissionens Omnibus-pakke for bæredygtighedsrapportering, da den lover reelle lettelser i rapporteringsbyrderne, som især rammer mindre virksomheder hårdt. SMVdanmark mener, at forslaget om kun at lade de største virksomheder være omfattet af de mest omfattende krav, mens øvrige virksomheder kan vælge et mere proportionalt frivilligt format, vil mindske den såkaldte trickle down-effekt. De mener videre, at den foreslåede udsættelse af ikrafttrædelsen giver tid til, at både myndigheder og virksomheder kan forberede sig ordentligt og dermed undgå dyre, forældede systemer. SMVdanmark finder, at stærk harmonisering mellem CSRD, CSDDD og Taksonomi-forordningen vil reducere dobbeltarbejde, og enklere sektorspecifikke standarder vil modvirke yderligere kompleksitet. Samtidig mener de, at et fokus på digitalisering, engangsindberetning og klare retningslinjer er afgørende for at høste de ønskede forenklinger. SMVdanmark mener, at gennem denne tilgang frigives flere ressourcer til reelle, grønne investeringer og innovation.

TDC NET angiver, at de støtter de overordnede politiske ambitioner om at reducere mængden af administrative byrder for erhvervslivet og styrke virksomhedernes konkurrenceevne, og anerkender, at CSRD kan simplificeres. TDC NET mener overordnet, at CSRD skal bibeholdes som den ramme, der beskriver god ESG-rapportering og anfører, at det er afgørende at sikre ensartethed, så virksomhederne ikke hver især skal bruge tid på at skære kagen forskelligt. TDC NET mener ikke, at det er nødvendigt at reducere mængden af rapporteringspunkter betydeligt, men foreslår en generel simplificering af detaljegraden i de bagvedliggende processer. For at sikre troværdighed omkring de angivne datapunkter, mener TDC NET, at det er vigtigt at bibeholde begrænset revision af data. TDC NET mener derudover, at det også er vigtigt at bibeholde dobbelt væsentlighedsanalysen som et værdifuldt strategisk værktøj til at forstå forretningens påvirkning samt mulighederne for at tilføre værdi fra ESG.

TEKNIQ bakker fuldt ud op om Kommissionens forslag til udskydelse af ikrafttrædelsestidspunkter, og simplificering af dokumentationskravene vedr. bæredygtighed. TEKNIQ hilser flere elementer i direktivforslaget velkommen. Særligt positivt er forslaget om at udskyde fristerne for implementering,

hvilket giver virksomhederne tid til at tilpasse systemer og processer til de kommende, forenkledte krav. Organisationen støtter også initiativerne om at harmonisere dokumentationskrav på tværs af EU-lovgivning og forenkle de mest ressourcekrævende krav i både taksonomiforordningen og CSRD. Derudover bakker TEKNIQ op om, at store virksomheder i mindre grad kan overføre dokumentationsbyrder til mindre leverandører og partnere. Tydelige vejledninger og fælles kriterier for rapportering vurderes som nødvendige for at sikre valid og sammenlignelig dokumentation på tværs af brancher og lande. Forslaget om en bagatelgrænse i CBAM, der fritager enkeltpersoner og mindre importører, ses som et vigtigt skridt. I den videre proces er det afgørende for TEKNIQ, at forenklingerne implementeres effektivt og fører til mærkbare lettelser for virksomhederne. Særligt kravene om "Do No Significant Harm", dobbelt væsentlighedsanalyse og sektorspecifikke standarder fremstår i dag som komplekse og u hensigtsmæssige og bør forenkles væsentligt. TEKNIQ peger desuden på behovet for at reducere dokumentationskrav i anden regulering, herunder ESPR og Bygningsreglementet, som i dag påfører erhvervslivet unødigt store byrder.

Vestas anfører, at med henblik på at strømline CSRD rapportering, støtter man en hurtig proces for ændring af ESRS mhp. at give regulatorisk sikkerhed, en forenkling af såvel kvalitative som kvantitative datapunkter og en bevarelse af transitionen fra erklæringer om bæredygtighedsrapportering med begrænset sikkerhed til erklæringer med høj grad af sikkerhed. Vestas støtter ikke en udskydelse af rapporteringsforpligtelserne for 2. og 3. bølge af virksomheder, ligesom man ikke vil kunne støtte en udskydelse af revisionskravet med 1 år. Endelig støtter Vestas ikke forslaget om, at rapportering efter taksonomien gøres frivillig for virksomheder omfattet af CSRD med en omsætning på under 450 mio. euro.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemslande har endnu ikke klare positioner, men der indikeres generel opbakning til forslagets formål om at reducere virksomhedernes byrder. Otte medlemslande har endnu ikke implementeret CSRD. Det må forventes, at lande, der har implementeret, vil have fokus på at sikre lige vilkår for deres virksomheder.

For due diligence-direktivet er nogle medlemsstater skeptiske over for ændringer af direktivet, mens andre ønsker at udskyde på ubestemt tid og bl.a. hæve tærskelværdierne for, hvilke virksomheder der omfattes.

10. Særlige danske opmærksomhedspunkter

Regeringen er særligt opmærksom på følgende i forslaget:

- Anvendelsesområdet og størrelsesgrænser for, hvor mange virksomheder, der omfattes. Herunder om størrelsesgrænserne strømlines med due diligence-direktivet, og hvordan de kommer til at påvirke de virksomheder, der allerede rapporterer.

- Anvendelsesområdet for taksonomirapporteringen, herunder hvorvidt rapporteringen er frivillig eller ej.
- Hvordan reglernes hensigter om at fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd, bæredygtige investeringer og bidrage til den grønne omstilling i EU og globalt påvirkes, herunder ændringer ift. 'dobbelt væsentlighed' og virksomheders civilretlige ansvar.
- Kommissionens mandat via en delegeret retsakt til at forenkle rapporteringsstandarderne, og hvorvidt det mandat er tilstrækkeligt til at opnå markant og reel byrdereduktion for de omfattede virksomheder. Videre om standarderne er mulige at digitalisere i højere grad end de nuværende, og om der sikres interoperabilitet med internationale standarder.
- Den nødvendige overensstemmelse mellem de forskellige lovgivninger, så ændringer også afspejles i de kommende forenklede rapporteringsstandarder, herunder en klar sammenhæng mellem det virksomhederne er forpligtet til at gøre, og det de skal rapportere om.
- Kommissionens mandat via en delegeret retsakt til at vedtage en frivillig rapporteringsstandard, og hvorvidt standarden kan anvendes som beskyttelse af særligt SMV'erne ved at lade den udgøre en grænse for, hvilke bæredygtighedsoplysninger omfattede virksomheder må bede deres samarbejdspartnere om at levere.
- At det er nødvendigt at arbejde hurtigt for at give virksomhederne reelle lettelser og juridisk klarhed. Med et højt tempo øges risikoen for at ændringer kommer til at have utilsigtede konsekvenser. Derfor er det centralt for regeringen, at ændringer i direktiverne reelt forenkler reglerne og skaber byrdelettelser for virksomhederne og ikke utilsigtet gør det mere kompliceret for virksomhederne at efterleve reglerne.
- Konkurrencevilkårene for de virksomheder, der siden 2024 har rapporteret.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslagets formål om at forenkle reglerne og reducere virksomhedernes administrative byrder. Det er en generel prioritet for regeringen at reducere byrder og skabe bedre sammenhæng på tværs af EU-lovgivning.

Det er vigtigt for regeringen at skabe en markant og reel byrdereduktion for de omfattede virksomheder og tilpasse omfanget af omfattede virksomheder, så der er strømlining og proportionalitet i, hvilke virksomheder der omfattes. Det er samtidig vigtigt, at taksonomirapporteringen forenkles, så antallet af rapporterede datapunkter reduceres, og det kan overvejes, om rapporteringen fortsat bør være obligatorisk.

Regeringen finder sammenlignelighed og gennemsækelighed i bæredygtighedsrapporteringen vigtigt. Virksomhederne skal kun levere de oplysninger, som markedet efterspørger ift. grøn finansiering, og infrastrukturen for bæredygtighedsrapportering skal hænge sammen på tværs af værdikæden

og sektorer. Regeringen ser potentiale i at strømline og forenkle standarderne for bæredygtighedsrapportering betydeligt. Endelig er det vigtigt for regeringen med en ambitiøs fælles EU-indsats for standardisering, digitalisering og automatisering af virksomhedernes arbejde med at indsamle, behandle og dele data om bæredygtighed.

Regeringen bakker op om forslaget til en frivillig standard for bæredygtighedsrapportering, som alle, der ikke direkte omfattes af CSRD, kan vælge at bruge på frivillig basis. Regeringen bakker op om, at der sættes en grænse for, hvilke bæredygtighedsoplysninger virksomheder må bede deres samarbejdspartnere om at levere til brug for deres CSRD-rapportering.

Regeringen er åben for at forenkle due diligence-direktivet for at skabe reelle byrdelettelser for virksomhederne, uden at gå på kompromis med direktivets formål. Det er vigtigt for regeringen at bevare den risikobaserede tilgang, der skal tilskynde virksomheder til på effektiv vis at håndtere de mest væsentlige negative indvirkninger på mennesker og miljø i deres aktivitetskæder. Derfor er det vigtigt at undgå, at ændringer utilsigtet skaber mere byrdefulde og komplicerede regler for de omfattede virksomheder og deres forretningspartnere, herunder SMV'er. Derudover bør virksomheders civilretlige ansvar i due diligence-direktivet bevares.

Regeringen har fokus på at bevare reglernes formål om at fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd, bæredygtige investeringer og bidrage til den grønne omstilling i EU og globalt. Det indebærer fastholdelse af de seks miljøparametre i CSRD og taksonomiforordningen samt princippet om 'dobbelts væsentlighed'. Det indebærer også at bevare princippet om "Do No Significant Harm", men med det klare mål at sikre simplificering af standarderne, og at princippet bliver mere anvendeligt i praksis.

Regeringen støtter, at Kommissionen fremskynder deres vejledninger, så virksomhederne har bedre tid til at forberede implementeringen af de nye regler.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. For første del af omnibuspakken for bæredygtighedsrapportering, der omhandler en udskydelse af anvendelsesdatoerne for CSRD – og derigennem også rapportering under EU-taksonomien – samt for due diligence-direktivet, blev regeringens forhandlingsoplæg præsenteret for Folketingets Europaudvalg d. 28. februar 2025.